

(γράφει ο Μάριος Α. Μπίκας)

Αφιέρωμα στον Κώστα Καλύβα (25-01-1929. 03-2019)

Ο Κώστας Καλύβας το 2005 στο γραφείο του

Διακρίνονται : Αριστερά το τηλέφωνο και η γραφομηχανή « Ολύμπια ». Όπισθεν του Κώστα η φωτογραφία του πατέρα του στο ίδιο γραφείο και τρεις (3) άλλες φωτογραφίες, μικρού μεγέθους, από το όρος Κορύλλα, μονοπάτι για τον Άγιο Αρσένη.

Τη φωτογραφία μου την έστειλε ο Κώστας Ζιάγκος (φωτογράφος Παραμυθιάς)

Στον Κώστα Καλύβα (25.01.1929/18.03.2019)

Ο Κώστας Καλύβας, γεννημένος στην Παραμυθιά, ήταν το πρώτο από τα έξι τέκνα του Νικόλα Καλύβα και της Αθηνάς, το γένος Γιώργακη Χόβολου (Λευτροχώρι Παραμυθιάς). Έζησε τα γεγονότα της Κατοχής. Μάλιστα, παρά το νεαρόν της ηλικίας του, είχε ενταχθεί μαζί με τον πατέρα του στην εθνική Αντίσταση. Νυμφεύτηκε τη Βαγγελή (Ευαγγελία) του Σταύρου Φάτσιου με την οποία απέκτησαν δύο κόρες την Ασημούλα και την Αθηνά. Ως γεωργός, συντηρούσε μεγάλον ελαιώνα και παρήγαγε παράλληλα και κηπευτικά, τα οποία πουλούσε στην αγορά της Παραμυθιάς. Το 1962, μετά το θάνατο του πατέρα του, ανέλαβε όλα τα βάρη της οικογένειας. Μαζί με τα βάρη αυτά, συνέχισε τόσο τις γεωργικές εργασίες, όσο και την εργασία γραφείου, που ασκούσε ο πατέρας του. Ο χώρος του γραφείου του, ένα μικρό δωμάτιο στο κέντρο της Παραμυθιάς, πλησίον και δυτικά του ιστορικού Πλατάνου, αποτελούσε το χώρο διαμονής του μέχρι τις μεσημβρινές ώρες και μέχρι το τέλος της ζωής του.

Ο Κώστας εξελέγη πολλές φορές δημοτικός σύμβουλος στο Δήμο Παραμυθιάς. Υπήρξε ευγενικός, ήρεμος, ταπεινόφρων με περίσσια λεβεντιά, ευχάριστος συνομιλητής, είχε το δικό του χιούμορ το οποίο σέρβιρε στην κατάλληλη στιγμή, γνώριζε την μετά του 1940 ιστορία της επαρχίας Παραμυθιάς και μάλιστα με πολλές λεπτομέρειες... Έτσι τον γνώρισαν και έτσι θα τον θυμούνται οι φίλοι του.

Το γραφείο σου κλειστό, έρχονται και δε σε βρίσκουν,
ρωτάνε και τους γείτονες, τους κρύβουν την αλήθεια,
σε παίρνουν στο τηλέφωνο, κανείς δεν απαντάει.

Κόσμος πολύς στο σπίτι σου, όλοι μαυροντυμένοι,
σε χαιρετούν αμίλητοι, απάντηση δεν παίρνουν,
τριγύρω σου η σύζυγος, οι κόρες σου, τ' αδέρφια...
Μην κλαίτε, μην οδύρεστε, μη λέτε μοιρολόγια,
ο Κώστας δεν εδάκρυζε μπροστά σε μαύρες λύπες,
τον πόνο του τον έκρυβε, να μην το δουν οι άλλοι.

Κώστα, ακούγονται βιολιά, παίζουν στο Λευτροχώρι,
για σήκω, έμπα στο χορό, λήρωσε το κλαρίνο,
για να μεθύσει ο χάροντας και να σ' αφήσει πίσω.
Στα σωθικά σου φώλιασε σαράκι σαρκοφάγο,
στα ύπουλα και στ' άφεγγα, σα γύπας με τα νύχια,
απ' τη ζωή σου έτρωγε, χωρίς να το γνωρίζεις.

Τις λίγες μέρες που 'μεινες άρρωστος στο κρεβάτι,

η Βαγγελή¹ κι οι κόρες σου χωρίς να κλείσουν μάτι,
κρατούσαν το κεφάλι σου, να μη γυρνά στο πλάι.
Παράγγειλαν και τον παπά, για να σε μεταλάβει,
να σου διαβάσει τις ευχές, να σε ξομολογήσει,
εσύ, δεν είχες κρίματα, μερμήγκι δεν πατούσες.

Κώστα, αγάπη έδινες, δεν έπαιρνες αγάπη,
λόγο κακό δεν έσπερνες, αγκάθια να φυτρώσουν,
στα σύννεφα δεν πέταγες, στο ίσιο περπατούσες.

Κώστα, σού κρένει στο βουνό ο Άγιος Αρσένης,
να καθαρίσεις τη σπηλιά, το άγιασμα στη στέρνα,
ν' ασπρίσεις και την εκκλησιά, ν' ανάψεις τα καντήλια.

Χρόνια για χρόνια φρόντιζες του Άγιου το παγκάρι,
σα φυλακτό το κράταγες μαζί με Βελλιανίτες²,
ασπάζοσουν με σεβασμό και του παπά το χέρι.

Κάθε πρωί απ' τις οκτώ, εργάτης κι εργοδότης,
με ήλιο και με παγωνιά, καθόσουν στο γραφείο,
γράφοντας για τους χωρικούς αιτήσεις της ζωής.
Τα μεσημέρια έπινες στη χάση και στην πιάση
τσιπούρο με καλό μεζέ παρέα με το Χρήστο³,
κερνώντας και περαστικό σαν πέρναγε στο δρόμο.

Φίλος με την ιστορία, σας κηδέψανε μαζί,
χάθηκαν πληροφορίες, που δεν είχανε γραφεί,

---

¹ . η Βαγγελή : η σύζυγος του Κώστα.

² . Βελλιανίτες : Επειδή ο Άγιος Αρσένης του Κορύλα ανήκει στην ενορία της Τ. Κοι-
νότητας Βέλλιανης, τη διαχείριση των εσόδων του από την πώληση των κεριών και των
τυχόν μικροδωρεών έχει η εκκλησιαστική Επιτροπή της. Παλιότερα και για πολλά
χρόνια μέλος της επιτροπής αυτής ήταν και ο **Κώστας Καλύβας**.

Ο Κ.Κ. και τα αδέρφια του δώρισαν στον Άγιο Αρσένη την καμπάνα και τον πρώτο,
μεγάλων διαστάσεων, μεταλλικό, λευκό σταυρό. Ο σταυρός αυτός διακρινόταν από
όλα τα χωριά του κάμπου, ακόμα κι από το Καρβουνάρι. Εκτός των ανωτέρω τα
αδέρφια Καλύβα, πρόσφεραν και πολλά άλλα εκκλησιαστικά που είχε ανάγκη ο Άγιος.

³ . Χρήστο : τον Χρήστο Παπαδόπουλο, ωρολογιοποιό της Παραμυθιάς και φίλο του
Κώστα.

χάθηκαν και περασμένα, που τα ήξεραν παλιοί.

- **Κώστα**, ο χρόνος σκόνταψε, προσπέρασες μπροστά του, τα ενενήντα διάβηκες, ο νους σου ζει τα νειάτα :
- « μη μ' ανεβάζεις στα ψηλά, στο κρύο θα κρυώσω ».
- **Κώστα**, Σαββάτο σήμερα, γιόμισε το παζάρι;
- « στο δρόμο αν κατούραγες, δε σ' έβλεπε κανένας ».
- **Κώστα**, ποτέ δεν κράτησες λουλούδια μαδημένα.

Ο τόπος του πατέρα σου, ήταν δικό σου τόπος,
τη Σκάλα σαν ανέβαινες καβάλα στ' άλογό σου,
στις βρύσες του ξεδίψαγες, στον πλάτανο κοιμόσουν.
Σκαλαπατήσιο φρούριο, με αίμα ποτισμένο,
της λευτεριάς το όνομα σου 'δωσε ο νουνός σου,
στα πλάγια σου ξεψύχησαν Κουτούπης⁴, Πατεράκης ...

Κώστα, τη γη π' αγάπησες και έζησες μαζί της
και τον ιδρώτα έχυσες επάνω στο κορμί της,
από σήμερα θα σου 'ναι στρώμα, σκέπασμα και σπίτι.
Άρχοντα, την αρχόντισσα αφήνεις πίσω μόνη,
δεν χώνεψε πώς έφυγες και βγαίνει στο μπαλκόνι,
σε καρτερεί για να φανείς, στην αγκωνή να κάτσεις.

Κώστα, με λόγια πύρινα, που ράγισαν την πλάκα,
την πλάκα που θα σκέπαζε το μνήμα σου για πάντα,

---

⁴ . **Κουτούπης, Πατεράκης...** : Ήρωες του Πρώτου Βαλκανικού Πολέμου. Έπεσαν κατά την κατάληψη της Σκάλας της Παραμυθιάς την 25.11.1912. Ο μεν Κουτούπης Νικόλαος, Ποποβίτης, υπήρξε οπλαρχηγός εθελοντικού σώματος, ο δε Πατεράκης Εμμανουήλ, εκ Νικηθιανών Λασιθίου (Κρήτης), σημαιοφόρος και ανιψιός απ' αδερφή του Μάρκου Δεληγιαννάκη. Στη μάχη αυτή, εκτός των δύο ανωτέρω, έχασαν τη ζωή τους και πολλοί άλλοι.

ο ανιψιός⁵ σου φώναξε : καλό ταξίδι Θείε !!!

10.04.2019

Μάριος Αναστασίου Μπίκας

Πληροφορίες : Θεόδωρος, Ιωάννης και Σοφία Καλύβα – Μητσιώνη, αδέρφια του Κώστα Καλύβα, Παπαδοπούλου Αρτεμισία, Ληξίαρχος της Δημοτικής Ενότητας Παραμυθιάς, Ζαρανίκας Γεώργιος, συνταξιούχος δικηγόρος των Αθηνών, Γώγου Χριστίνα, πρώην Ληξίαρχος της Δημοτικής Ενότητας Παραμυθιάς και ο Βελλιανίτης Αριστοτέλης Μπίκας, πρώην γραμματέας της Βέλλιανης και του Δήμου Σουλίου.

Πηγή : Μητσιώνη Ερρίκου, ανιψιού του Κώστα, δικηγόρου Ηγουμενίτσας : « *Στερνό αντίο στον αγαπημένο μου θείο Κώστα* », επικήδειος 19.03.2019.

---

⁵ . ο ανιψιός : ο δικηγόρος Ερρίκος Μητσιώνης, γιος της Σοφίας, αδερφής του Κώστα, και του συνταξιούχου δάσκαλου Κωνσταντίνου Μητσιώνη, εκφώνησε τον επικήδειο με εμφανή τη συγκίνηση, μη μπορώντας να συγκρατήσει τα δάκρυα.